

Analiza sistemului de asezari din jud. Prahova

Structura administrativa: 104 localitati din care: 2 municipii, 12 orase si 90 comune cu 405 sate. Tipologia localitatilor, potrivit criteriilor specifice Planului de Amenajare a Teritoriului Judetean Prahova:

Localitati urbane: municipii de importanta interjudeteana – municipiul Ploiesti (230.240 locuitori), resedinta de judet – principal centru economico-social cu functiuni complexe industriale si tertiare (administrative, politice, cercetare-dezvoltare, învățământ superior). El constituie un important nod de

comunicatii având si o mare concentrare de dotari publice (ocrotirea sanatatii, învățământ, cultura, sport, comert, financiar-bancare). Pentru aceste considerente si având în vedere ca municipiul Ploiesti este comunitatea urbana cea mai importanta a Regiunii Sud Muntenia, acesta a fost desemnat polul de crestere, urmând a beneficia de un program special de dezvoltare si echipare urbana prin alocari de fonduri structurale cu aceasta destinatie;

- municipiile de interes judetean – municipiul Câmpina (38.017 locuitori) – centru economico-social cu

profil dominant industrial-tertiar si dotari cu rol teritorial;

- orase cu profil dominant industrial-agrar dotate cu unitati de servire teritoriala: Baicoi, Boldesti-Scaieni, Comarnic, Mizil, Valenii de Munte;

- orase statiuni turistice, cu activitati industriale si dotari de servicii de importanta locala: Azuga, Breaza, Busteni, Sinaia, Slanic, Valenii de Munte;

- oras cu activitati agro-industriale si dotari de servicii de importanta locala: Urlati;

- oras cu activitati dominant industriale si dotari de servicii de importanta locala: Plopeni.

Localitati rurale:

- comune cu activitati predominant agricole;

- comune cu activitati predominant industriale: Brazi, Bucov, Filipestii de Padure, Floresti, Paulesti, Poiana, Câmpina;

- comune cu activitati predominant turistice: Valea Doftanei, Telega, Maneciu;

- comune cu activitati mixte agricole-tertiare;

- comune cu activitati agricole–industriale–tertiare: Aricestii Rahtivani, Baltesti, Berceni, Blejoi, Calugareni, Drajna, Filipestii de Padure, Magureni, Maneciu, Tinosu, Valea Calugareasca.

Incadrarea judetului Prahova in regiunea corespunzatoare

Judetul Prahova face parte din Regiunea Sud Muntenia alaturi de judetele Arges, Calarasi, Dâmbovita, Giurgiu, Ialomita si Teleorman. Regiunea Sud este situata în partea de sud a României, având o suprafata de 34.453 km² (14.45 % din suprafata României), corespunzatoare judetelor Arges, Calarasi, Dâmbovita, Giurgiu, Ialomita, Prahova si Teleorman.

Populatia totala a celor sapte judete componente era, în 2005, de 3.342.042 locuitori, reprezentând 15,4% din populatia României. Densitatea populatiei este de 96,6 loc/km²,

valoare superioara mediei pe tara (90,7 loc/km²). Gradul de urbanizare este de 41,7%, sub media pe tara, explicabil prin faptul ca, exceptând judetul Prahova, majoritatea populatiei traieste în mediul rural.

Regiunea Sud are o retea de localitati alcatuita din 48 de orase (din care 16 municipii), 517 comune si 2018 de sate. Cele mai multe orase (32) au sub 20.000 de locuitori, multe dintre acestea cu o infrastructura deficitara, apropiata de cea a zonelor rurale. Numai 2 orase au peste 100.000 de locuitori (Ploiesti si Pitesti). Distributia teritoriala arata o concentrare mai mare a oraselor în judetul Prahova (14) si mai redusa în Giurgiu (3).

Situatia economica a judetului Prahova

• Structura economica sectoriala

În judetul Prahova sunt operationali 15.6601 agenti economici, reprezentând circa 32% din numarul unitatilor active ale Regiunii Sud Muntenia si cca. 3,3% din totalul unitatilor din România. În ceea ce priveste distributia întreprinderilor pe clase de marime, în judetul Prahova, sunt predominante microîntreprinderile (0-9 salariatii), detinând o pondere de 85,8% din numarul total al unitatilor active.

Întreprinderile mici si mijlocii reprezinta 13,6%, iar cele mari (peste 250 de salariatii) doar 0,6%. Cele mai multe unitati economice din judetul Prahova activeaza în sectorul comertului cu ridicata si cu amanuntul, repararea si întretinerea autovehiculelor, a bunurilor personale si casnice (47,9%), în sectorul tranzactiilor imobiliare, închirieri si activitati de servicii prestate în principal întreprinderilor (14,7%) si în industria prelucratoare (13,1%).

• Agricultura

Judetul Prahova este situat într-o zona în care legumicultura, pomicultura, viticultura si zootehnia reprezinta activitati economice importante. Obiectivul fundamental care sta la baza desfasurarii activitatii în agricultura îl reprezinta redresarea si asigurarea conditiilor pentru relansarea agriculturii, în concordanta cu potentialul natural, economic si uman de care dispune judetul Prahova, în scopul asigurarii securitatii alimentare a populatiei si crearea disponibilului pentru export.

Principalele culturi: cereale pentru boabe, floarea soarelui, soia boabe, cartofi, sfecla de zahar, legume, tomate, ceapa, plante furajere si furaje verzi, varza si pepeni. Aplicarea îngrasamintelor în anul 2007 s-a realizat pe 176.480 ha., din care: îngrasaminte chimice pe 91.048 ha., îngrasaminte naturale pe 10.679 ha., amendamente pe 200 ha., insecticide, fungicide si erbicide pe 74.553 ha. S-au executat lucrari de întretinere, fertilizari (organice si chimice), însamântari si supraînsamântari pe 107.253 ha. din care 62.467 ha. în zona montana.

• Industria

Dezvoltarea unui sector industrial dinamic si puternic capabil sa faca fata cerintelor unei economii de piata constituie un punct central al planului de dezvoltare, fiind un sector economic important, creator de noi locuri de munca.

Structura economica a judetului Prahova este caracterizata de dominarea industriei. Complexa si diversificata, industria este reprezentata prin toate ramurile ei. Ponderea cea mai mare în productia industrială o detine ramura prelucrării titeiului, urmata de cea a industriei alimentare, a bauturilor si tutunului, masini si echipamente, chimica si prelucrarea cauciucului, extractiva, textile si produse textile, metalurgie, constructii metalice si produse din metal (exclusiv masini, utilaje si instalatii), prelucrarea lemnului (inclusiv mobilier), alte produse din minerale nemetalice, celuloza, hârtie, carton si poligrafie si alte activitati industriale.

Sectorul serviciilor

• Telecomunicatii

Sectorul telecomunicatiilor, parte importanta a infrastructurii nationale s-a dezvoltat continuu, abordând în functie de necesitati atât solutii calitative cât si cantitative. În judetul Prahova, numarul abonatilor telefonici depaseste 148.500. În toate localitatile urbane si în resedintele de comuna din judetul Prahova, sunt instalate, de catre principalul operator de telefonie fixa, centrale telefonice digitale (nu mai exista centrale telefonice manuale). Retelele locale si interurbane sunt noi si functioneaza la parametri proiectati. Judetul este racordat prin magistrale de fibra optica la reseaua interurbana si internationala. În felul acesta s-a creat posibilitatea ca abonatii sa comunice la nivel national si international. În parcurile industriale Ploiesti, Brazi, Plopeni si Valenii de Munte este creata infrastructura de telecomunicatii caracteristica necesitatilor de servicii moderne, circuite închiriate

• Turism

Frumusetea si varietatea cadrului natural, precum si bogatia valorilor culturale prezente confer judetului Prahova un potential turistic remarcabil, care îl situeaza pe un loc important în oferta turistica nationala si internationala a României.

Principalele zone turistice sunt: Valea Prahovei, Valea Doftanei, Valea Teleajenului, Valea Slanicului si zona Drajna – Cerasu – Starchiojd care fac parte din arealul montan si submontan; Valea Cricovului Sarat aparținând zonei colinare si zona Ploiesti – Balta Doamnei situata în câmpia prahoveana. Judetul Prahova, recunoscut ca zona cu destinatie turistica înca de la sfârșitul sec. al XIX-lea, si-a constituit o infrastructura turistica deosebita atât cantitativ, cât si calitativ, în principal în ultimii ani.

Reteaua turistica pusa la dispozitia turistilor în judetul Prahova cuprinde (247 structuri de primire turistica, din care: 53 hoteluri, 14 moteluri, 38 vile turistice, 1 bungalou, 14 cabane, 1 camping, 2 tabere pentru elevi, 120 pensiuni turistice (86 pensiuni urbane), 3 hosteluri, 2 popasuri turistice si 1 hotel pentru tineret, care raspund bine cerintelor actuale ale turistilor.

Capitalul social al judetului Prahova

• Populatia judetului Prahova

Populatia judetului Prahova la 1 ianuarie 2008 era de **819.600 locuitori**. Raportat la suprafata judetului, rezulta o densitate a populatiei de 173,8 locuitori/km². Numarul de locuitori situeaza judetul pe primul loc în ierarhia judetelor.

În mediul urban traiesc **414.238 locuitori**, iar în mediul rural **405.362 locuitori**, gradul de urbanizare fiind de 50,5%. Populatia municipiului Ploiesti reprezinta 28,1% din populatia judetului, respectiv 230.640 locuitori. Din punct de vedere al structurii pe sexe, populatia se caracterizeaza printr-o usoara predominare a populatiei feminine (51,6%), raportul între sexe pe total judet fiind de 94 persoane de sex masculin la 100 persoane de sex feminin.

Începând din anul 1990 populatia judetului a înregistrat o continua scadere, într-un ritm mediu anual de -0,4%, fapt ce a condus la pierderea în anul 2007 a primei pozitii între judetele tarii, în favoarea judetului Iasi. Scaderea populatiei a fost însoțita de o mutatie semnificativa în structura pe vârste, accentuându-se procesul de îmbatrânire demografica. Astfel, comparativ cu anul 1990 proportia persoanelor vârstnice (60 ani si peste) a crescut de la 15,8% la 20,6%, în timp ce proportia populatiei tinere (0-14 ani) a scazut de la 22,5% la 14,3%, în total populatie.

În anul 2007 comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, se observa o scădere a numărului deceselor sub un an (-37,7%), a născuților vii (-7,4%), a divorțurilor (-7,0%), a deceselor (-5,1%) și o creștere a numărului căsătoriilor (+26,7%).

Sporul natural înregistrat în anul 2007 a fost în continuare negativ, de -2.242 persoane, față de -2.174 persoane în aceeași perioadă a anului precedent.

• Resursele de munca

Resursele de munca³ ale județului Prahova în luna decembrie 2007 au fost de 535,0 mii persoane, reprezentând 65,2% din populația județului. Populația activă civilă, la aceeași dată, era de 310,0 mii persoane (57,9% din resursele de munca), din care: populație ocupată 291,5 mii persoane (94,0% din populația activă civilă) și 12,1 mii persoane someri și alte persoane aflate în evidență pentru un loc de munca (3,9% din populația activă civilă).

Populația ocupată reprezintă 54,5% din totalul resurselor de munca și 35,5% din populația județului. În totalul populației ocupate, ponderea salariaților este de 65,1% (189.787 persoane).

• Somajul

La sfârșitul anului 2007 erau înregistrați 12.124 someri din care 6.502 nu beneficiau de drepturi banesti. Rata somajului în județul Prahova, calculată în funcție de populația activă, a fost de 3,9%.

Analiza SWOT a județului în contextul amplasării în regiunea Sud Muntenia

Puncte tari

- Accesibilitate, atractivitate față de investitori;
- Bogăția și varietatea resurselor naturale;
- Condiții naturale favorabile dezvoltării economice.
- Municipiul Ploiești este desemnat pol de creștere.
- Sectoare industriale tradiționale bine dezvoltate precum: extractia și prelucrarea petrolului, fabricarea utilajului petrolier și chimic;
- Dezvoltarea sectorului de servicii;
- Existența unor firme private reprezentative cu capital străin sau mixt și existența bazei de cercetare în domeniile petrochimiei, resurselor minerale, utilajului petrolier precum și zootehniei și viticulturii.
- Suprafața arabilă reprezintă baza de dezvoltare a unei agriculturi capabile să obțină produse ecologice, sisteme antigrindina;
- Potențial agricol și zootehnic ridicat preponderent în partea de sud a județului;
- Fertilitate ridicată a pământului, potențial forestier ridicat în partea de nord a județului.
- Forța de muncă calificată în sectoarele industriale tradiționale;
- Promovarea unei imagini performante a județului.
- Pondere mare a I.M.M.-urilor în total unități active, dezvoltarea activităților în parcurile industriale;
- Mediu economic deschis.
- Cadru natural deosebit, rețea de cazare și dotări corespunzătoare pentru primirea turiștilor;
- Condiții favorabile pentru dezvoltarea diferitelor forme de turism: agroturism, turism de tranzit, turism de week-end, turism cultural, turism tematic etc.;
- Tabere școlare în zone atractive;

- Potential natural, cultural si istoric pentru dezvoltarea turismului.
- Forta de munca calificata, adaptabila, creativa si relativ ieftina;
- Pondere ridicata a populatiei ocupate în sectorul serviciilor;
- Existenta politicilor active de angajare;
- Resurse de educare, formare si instruire bune, programe speciale pentru modernizarea unitatilor de învățământ;
- Unitati scolare racordate la rețeaua de alimentare cu apa si canalizare, scoli aflate în programul de instalare a centralelor termice.
- Grad ridicat de cuprindere în învățământul general si liceal, existenta universitatii si a facultatilor private.
- Proiecte pentru realizarea statiilor de epurare si a rețelelor de canalizare în localitatile judetului.

Puncte critice

- Poluare, trafic intens.
- Infrastructura rutiera suprasolicitata;
- Dezvoltarea urbanistica influentata de zona industrială;
- Existenta de zone monoindustriale;
- Cooperare redusa între cercetare si industrie;
- Pondere mica a tehnologiilor moderne în industrie si agricultura;
- Predominarea productiei cu valoare adaugata mica.
- Exploatarea necorespunzatoare a terenurilor agricole si parcelarea terenurilor în conditii de ineficienta;
- Competitivitate si eficienta scazuta a agriculturii;
- Capital investitional redus în agricultura;
- Nivel scazut privind procesarea si marketingul produselor agricole;
- Practicarea, în multe zone, a agriculturii de subzistenta.
- Scaderea ponderii industriei în PIB prelucratoare si industriei poluante.
- Starea actuala a infrastructurii tehnicoedilitare;
- Venituri relativ reduse ale populatiei (în special pensionari si din mediul rural).
- Declinul general al populatiei, scaderea populatiei active si ocupate, sporul natural negative, pondere ridicata a populatiei vârstnice;
- Nivel educational scazut al populatiei rurale, nivel scazut al oportunitatilor de angajare în special în mediul rural;
- Dezechilibrul pietei muncii, scaderea interesului pentru instruirea profesionala;
- Lipsa oportunitatilor egale pentru persoanele supuse excluziunii sociale, venituri reduse.
- Resurse financiare limitate ale autoritatilor locale pentru realizarea unor lucrari ample de reabilitare si consolidare a cladirilor unitatilor de învățământ.
- Localitati în care nu sunt organizate servicii de salubritate si lipsa unor politici locale pentru colectarea diferentiata a deseurilor.

Oportunitati

- Judet de rang I, distanta mica fata de Bucuresti;
- Accesul facil la serviciile educationale, culturale si comerciale oferite de capitala.
- Parcul national Bucegi situat în nord-estul judetului
- Cooperarea între mediul de afaceri si administratia public, accesul la piata interna a Uniunii Europene;

- Creșterea potențialului oferit de domeniul cercetării și mediul universitar;
- Îmbunătățirea calității mediului de afaceri, dezvoltarea infrastructurii de susținere a activităților economice, îmbunătățirea nivelului de atractivitate al județului.
- Utilizarea patrimoniului industrial existent;
- Retehnologizarea unor întreprinderi crează cadrul favorizant pentru atragerea investitorilor;
- Revitalizarea activităților economice în cadrul parcurilor industriale situate în zona centrală a județului.
- Import de tehnologie, diversificarea activităților în localitățile județului;
- Terenuri, clădiri, disponibile, forța de muncă calificată.
- Posibilitatea înființării de baze de agrement și de petrecere a timpului liber, posibilitatea dezvoltării turismului de tranzit, datorită drumurilor naționale intens circulate;
- Concesionarea terenurilor disponibile pentru diversificarea serviciilor turistice;
- Creșterea potențialului turistic și îmbunătățirea calității serviciilor turistice.
- Capital de forță de muncă feminină pentru industria ușoară și servicii;
- Dezvoltarea formelor de stimulare a angajării, programe de includere socială în mod egal pe piața forței de muncă, a femeilor și bărbaților;
- Cooperarea în domeniul educației și formării.
- Programe de asfaltare a drumurilor publice până la unitățile școlare;
- Microbuze pentru transportul elevilor din satele izolate;
- Program de informatizare, tehnici moderne de educație.

Amenințări

- Grad de sănătate afectat de poluare;
- Situația în zona seismică, existența unor zone expuse la risc natural (alunecări de teren, inundații, eroziuni) care necesită măsuri specifice.
- Calitate scăzută a managementului industrial și agricol, lipsa marketingului și promovării;
- Riscul de a nu face față presiunii competitive existente în Uniunea Europeană;
- Lipsa capitalului de susținere investițiilor în economie;
- Slabă putere financiară a proprietarilor de terenuri agricole conduce la imposibilitatea cultivării suprafețelor;
- Nivel scăzut privind procesarea și marketingul produselor agricole, fragmentarea exploatațiilor agricole;
- Încetinirea procesului de dezvoltare și diversificare al economiei rurale;
- Procesul lent de modernizare și restructurare al agriculturii;
- Număr redus al I.M.M.-urilor cu activități în domeniul prelucrării și valorificării superioare a produselor agro-alimentare.
- În lipsa investitorilor, există pericolul degradării bazei turistice existente determinând scăderea numărului de turiști;
- Fără utilizarea potențialului turistic veniturile populației ar scădea, populația ocupată s-ar diminua și implicit bugetul localităților ar fi afectat simțitor, toate acestea în contextul rămânerii în anonimat a zonei.
- Rata șomajului, subestimarea problemelor sistemului educațional;
- Nivel scăzut al investițiilor angajatorilor în perfecționarea și pregătirea resurselor umane;
- Migrarea forței de muncă cu înaltă calificare, lipsa oportunităților de angajare;
- Multiple surse de poluare;

- Depasirea nivelului pentru anumiți indicatori ai factorilor de mediu, existența soluțiilor poluate.
- Majorarea tarifelor de salubritate pentru recuperarea investițiilor, educația cetățenilor.

Bibliografie

Institutul Național de Statistică

Directia Județeană de Statistică Prahova

Oficiul național al Registrului Comerțului

Agentia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Prahova

Consiliul Județean Prahova